

BALAI UJSÁG

Magyar Nemzeti Múzeum
Széchenyi könyvtára
Budapest

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BAJA, GRÓF ZICHY BÓDOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEF

ELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 2-80 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-kor.

Antirevizio

Az Esti Kurir agent provocateur szerepe

III.

(v) A pesti fosztogató kapitalizmus és az áruló magyarországi szociáldemokrácia megszállott területi rablókalandozásainak élén feszlik makvirágba — a sajtója. A legbujább makfej: az Esti Kurir, Rassay Károly organuma.

Az Esti Kurir a három utódállamban kiválasztott tárgya a kormányok kegyének és az elszakított magyarság undorodásának Helyzete kényes és furcsa. A Népszavával egyetemben élvez a budapesti sajtó nagyrészevel szemben azt az előnyt, hogy állandóan nyitva allanak előtte a trianoni határok és hogy a megszállók segítik a terjesztésnél, megsemmiegy megemire a kisebbségi lélek megmergezésében. A határokon túli magyarság egészséges ösztöne sokkal jobban megérezte, hogy micsoda halalos metely ez az ujság a számára, mint a kismagyarsági nyilvánosság és a kormányzat és most ugyanugy nem veszi kézbe az Esti Kurirt, mint annakidején a Becsi Magyar Ujságot. Rassay Károly Ujságja a megszállott területen csak azoknak a lobogója, akik cserben hagyták népüket, annak önvédelmi harcát, hőhőségedi és besugói szolgálattal teljesítene a kisántantrendörsegeknek.

Az egész magyarországi sajtóban az Esti Kurir a gyanus dicsőség, hogy elsőnek fogadta el az elszakított magyar városoknak adott szerb neveket. A szabadkai árumintavásár alkalmával egy oldalas hirdetést közölt, amelynek címe négyhasábon keresztül dörgött: „Subotica”.

Rassay lapja Kismagyarországon a közszabadságok és a dolgozó társadalmi osztályok érdekeinek bajnoka, vagy legalább is annak tüntető fel magát. Megjelenése óta azonban nem volt egy sora sem, amely a megszállott területek közszabadságának érdekében íródott volna, vagy amelyik a megszállott területek munkás- és paraszttömegeinek kiirtása, gazdasági és kulturális erőinek felszívása ellen tiltakozott volna. Soha az Esti Kurirnak nem volt egy szava, egy ötlete a magyarság sorsközösségének helyreállításáról trianoni határokon innen és túl, sohasem aggasztotta annak az építómunkának az elmaradása, amely a határokon innen és túl az egyetemes magyarság organizációjának várta emeli. Pedig enélkül nincsenek közszabadságok se itt, se az utódállamokban, nincsenek viruló polgári osztályok és nincs — revizio.

Itt van a kutya eltemetve, itt bűzlök Rassayéknál — a revizionál. Az a lap, amelyik az elszakított magyarság által lakott országrészeket a népesség érdekei tekintetében légtüres térként kezeli, amely sohasem

vette észre, hogy a trianoni határokon túl magyarok is élnek, amely nem szerzett tudomást az ottani válságairól, életproblémáiról, veszedelméről, felőrléséről, amely annak ellenében, hogy beengedik, szekundál a kisántantnak a kisebbségirtó munkában, amely szóval minden lehetőséget vesz, hogy a revizio sohasem valósulhasson meg, amely cselekedeteivel a revizio mindenkori ellenségének determinálta magát, ugyanez az organum papább a papánál, ha vezércikkirásról van szó, ha pusztaszavakkal lehet fizetni és ha ebből bepolitikai előnyök adódnak. Sampionja a revizionak, a pusztaszónak, egy fantomnak, de sohasem említi, hogy a reviziohoz magyarok is tartoznak túl a határokon. Az Esti Kurir tiltakozik az ellen, hogy Magyarország aláírja a Kellogg-paktu-

mot, követeli a vezércikkben a magyar kormánytól, hogy lépjen végre a revizioval a népszövetség elé, közben segíti a kisántanthatalmakat, hogy a magyarság eltakarítással mindenkorra bevágják a revizio ajtaját. Tipikus, rikoitó agent provocateur munka.

Az Esti Kurirnak ezt az agent provocateur-szerepét a párisi „Le Temps” leplezte le — a titkos fegyvertárs iránt tanusított tulzott érdeklődésével és előzékenységével. Ez volt az egyetlen eset, hogy az antirevizio front nagy organuma kedvező sorokat adott le a revizio egy sampionjáról, furcsa sampionjáról. Ezerkilencszázhuszonnyolc első negyedében történt, hogy Rassay Károly interpellációt jegyzett be a háznaplójába Bethlen István miniszterelnökhöz, akit arra akart felhívni,

hogy vesse föl a revizio a népszövetség előtt. A nagy francia lap, amely tudja a dörgést és amelynek külön szótára van, áradó szavakkal mutatta be olvasóinak Rassay Károlyt, aki — ugymond — interpellációjával nehéz helyzet elé állítja Bethlent, akinek számítani kell a magyar közvélemény türelmetlenségével és a nagyszövetségesek irtó-zásával mindenféle revizio akciótól. Finoman jelezte a „Le Temps” olvasói előtt, hogy ez a Rassay, ez a mi emberünk, aki botrányt okoz, belpolitikai heccbe fullasztja a reviziot és kényszeríti Bethlent, hogy idő előtt feldje kártyáit. Rassayék és a liberalizmus házi organumai mindig így nyálazzák be a nagy nemzeti sorskérdéseket, mielőtt el-tüntetnék gyomrukban.

Az egyházmegye papságának és a felszázados küsszeminariumnak hódolata a jubiláló érsek előtt

A kalocsagyházmegyei papságának a küsszeminariumnak dec. 29 re meghirdetett ünnepséget, melynek keretében a papság jubiláló főpásztor előtt szerette volna hódolatot bemutatni, az érsek ur betegsége miatt január 14-re tette át a rendezőség. Az ünneplés áthelyezése nem homályosította el annak fényét. A papság közül csak az maradt otthon, akit betegsége zárt szobájába, vagy a kötelesség tartott vissza.

Bajáról dr. Gonczlik apát, Böhm Jenő küssavolyi és Raffay Imre szentjánosi plébánosok, dr. Holczinger Titusz és dr. Fekete Remig cisztercita tanárok, Máhig Ervin, Tóth Tivadar hittanárok mentek föl az ünnepségre.

A jezsuiták gimnáziumának nagy dísztermét teljesen betöltötte a Zichy Gyula gróf érseket köszönteni összesereglett papság és az érdeklődő kalocsaiak sorai.

A jubiláló főpásztort dr. Horváth Győző püspök, érseki helynök üdvözölte az egyházmegyei papság nevében nemes méltósággal és közvetlenséggel. Majd városunk apát-plébánosa, dr. Gonczlik Kálmán méltatta hatalmas ékesszólással a szentéletű főpásztor életét és működését, akiknek életéből, az ellesett kisebb nagyobb mozzanatokat oly mesteri módon csoportosította, hogy ezzel, a megjelentek lelkének hódolatát egészen közel hozta a főpásztor aranyzivéhez.

Megható volt Bászler István garai

esperes-plébánosnak, a küsszeminarium első papjáról mondott kedves referációját. Az 50 évvel ezelőtt létesített küsszeminarium első növendéke, az akkori „nyolcasok” közül egyedül megmaradt, beszélt könnyezve a multtól. A küsszeminarium történetéről, annak egykori subrégense, dr. Küsszeghy c. kanonok, mélykúti esperes-plébános tartott sok derűvel áttüzdelt, érdekesítő fölolvast. 1880-tól mostanáig 766 kispapja volt az intézetnek. Közülük kettő püspök lett. Az egyik a bajai származású Horváth Győző, kinek nevének felhangzását szünni nem akaró éljenzés követte; a másik a volt bajai plébános, Budánovich Lajos. Az ő nevének felemlítését fájó némaság követte. Küsszeghy kanonok zamatos nyelvű, fordulatos, élénk tartalmu előadása után a nagyszeminarium hódolatát tolnácsolta Gaál Gyula IV. éves theologus meglepően szép beszéd keretében.

A bensőséges, meleg ünneplés élénkséget nagyban fokozták a Laszcsik Ernő tanítóképző tanár vezényletével és zenekari kísérettel éneklő kispapkórus csodálatos precizitással előadott, nehéz tárgyú, de sikeresen megoldott énekszámait és két alkalmi költemény elhangzása, melynek egyikét bajai tui, Mojzes Ferenc matrandus kispap szavalta el talpraesett készséggel.

A hódoló diszünnepség végén a jubiláns főpásztor, gróf Zichy Gyula érsek mondott meghatott szavakkal

köszönetet papságának ezért az őszinte szívből fakadó, meleg ünneplésért.

A január 14-i ünnepségek mintegy folytatását képezte az a másik, amelyet másnapon a küsszeminarium kapornájában tartottak, ahol a főpásztor szentmiséjén jelent meg a papság s ahol a főpap és papsága egy szívvel, egy lélekkel borult le a fölséges Ur trónusa előtt, hogy Te Deummal adjon hálát a Tőle vett sok-sok kegyelemért.

A kéményseprők küldöttsége a Bajai Ujságnál

A lap más helyén közöljük egy kéményseprőmesternek a levelét a cseh naptárak ügyéről. A délelőtti folyamán valamennyi bajai kéményseprőseged megbizottja járt szerkesztőségünkben és elmondotta, hogy fogalmuk se volt arról, micsoda propagandacélokot szolgálnak a pesti cégektől kapott naptárak. Nem tudták, hogy azok cseh gyártmányok. Mihelyt a Bajai Ujságból értesültek erről, minden gyanus naptárt visszaküldöttek a cégnek amellyel minden érintkezést beszüntettek. Egyben átadtak nekünk egy levelezőlapot tiltakozásuk igazolására. E levelezőlapból látható, hogy Müller L. K. és társa csakugyan Prágából rendelte meg a naptárokat, ami nem helyteleníthető eléggé, amikor nekünk is fejlett nyomdaiparunk van és munkásaink ezrei vannak munka nélkül.

— Kelety Dénes öngyilkossága
Budapesten vadászfegyverrel, dumungolyóval agyonlőtte magát Kelety Dénes, a Máv. nyugalmazott elnökgazdátja. Az öngyilkosság oka: rákos gégebab, amely miatt az utóbbi időben csak mesterségesen táplálhatták a beteget.

Csendes évforduló

Ma egy éve, hogy a posztógyár beszüntette üzemét

Lám milyen jó orvos az idő egy-egy fájdalmas sebre, avagy ki emlegeti ma már a posztógyár siralmas ügyét, de ki is emlegetné, amikor egy éve mulott annak, hogy az üzemet beszüntették.

Amíg ez a súlyos ügy napirenden volt, igen sok igéret hangzott el olyan biztatással, hogy ez így nem marad soká, egyenesen egy kormányfő nevére emlegettek az ügy megoldására. Semmi kétségünk nincs afelől, hogy ez nem történt volna meg, hiszen felelős állásban lévő tényleg hallottuk ezt, nem is magánhelyen, hanem városunk törvényhatósága előtt. Hogy mégis alszik, vagy talán örökre elaludt az ügy, annak súlyos okai lehetnek, amit még a legmagasabb helyről jött sürgetés sem tud helyrehozni. Mert hasztalan ott minden sürgetés, ahol nincs kellő anyagi fedezet az üzem megindításához.

Ma tehát, az üzembeszünetést követő egy év után lecsillapodtak a felzaklatott kedélyek, ma már bele kellett nyugodni a kényszerhelyzetbe, sőt nemcsak hogy belenyugodtunk, de már kezdjük elfeledni, hogy a posztógyár is dolgozott valaha. Súlyos dolgok ezek, ám a helyzet nagyon is igazolja ezeket a való adatokat. Pedig csak egy évet kell visszatérnünk a múltba, egy év előtt milyen mozgalmas és milyen szorgalmas munka folyt a gyár helyiségeiben, mely szinte örök életre látszott hivatottnak.

Ami ami volt, az már a múlté, az már csak egy szép emlék, vagy álom, amit hasztalan idézünk sűrű sóhajgatások között. A kötelesség ellenben most parancsol, követeli pedig azt, hogy a posztógyár súlyos ügyét állandó napirenden tartjuk. Ha tovább is fásult közönnyel hallgatunk, halottat fogunk ébresztgetni később, már pedig a halottak nem igen szoktak felébredni. Mindezt pedig azért idézem, mert csak a minap látogatta meg Walko Lajos követünk városunkat. Vajjon szóba került-e a kihallgatások, vagy magánbeszélgetések folyamán ez a városunkat mélyen érintő posztógyár ügye? Ha valaki, úgy csak Walko Lajos szorgalmazhatná súlyos ügyünket erőlesen ott, ahonnan sikert is lehetne várni. Azt láthattuk, mennyi jóindulattal van kerülete iránt, ter mérszetenes küldöttségileg kellett volna kérni az ügy ébrentartására. Hogy ez megtörtént volna, azt nem tudjuk, de ha mégis valamilyen formában megtörtént, azért csak hálával és elismeréssel adózhatnánk.

Ne vegyék tehát ezt az emlékeztetőt rosszakaratú izgatásnak az illetékes körök, hiszen városunkban ismeri mindenki ennek a szomorú ügynek mérhetetlen kárát. Agyon hallgatással a világ végeig is várhatjuk a gyártizem feltámadását, belenyugvásunk egyenlő a gyártizem halálával. Ezt bizonyára senki sem akarja, csupán a meddőnek tetsző küzdelem teszi fásulttá az agyongyórtört lelkeket. Nincs nap, hogy szemembe ne ötlene a gyár ég felé meredő karsu kéménye, nincs nap, hogy ne lesném, mikor száll belőle bodros fekete füst az égnek, igen, ezt látom és várom minden nap, pedig jól tudom, hogy erre hasztalan várok. A csendes gépek és elnémult szövszövekek is hasztalan várják a feltámadást.

K. V.

Megszervezték a városi közigazgatási bizottságot

A város közigazgatási bizottságának tegnapi ülését nagy érdeklődés várta, mert ezen az ülésen történt meg a közigazgatási bizottság újja-szervezése.

A közigazgatási bizottság különleges alakulatait törvényes felhatalmazás alapján a minisztertanács a közelmúltban szabályozta. Eszerint a közigazgatási bizottság plenumának fegyelmi, azonkívül adó és illetékügyek kivételével egyes konkrét ügyekben érdemleges döntési joga nincs. A közigazgatási bizottság különleges alakulatai ez időtől következők: fegyelmi választmány, gyámügyi felelősségi bizottság, adóügyi bizottság, gazdasági, népoktatásügyi, utügyi, kisajátítási, telepítési és közegészségügyi albizottság.

Ezek közül új a népoktatásügyi és a közegészségügyi albizottság. A börtönügyi küldöttség megszűnt.

Bisztray Balku Gyula főispán elnöklése mellett a közigazgatási bizottság alakulatait a következőképpen szervezték meg.

I. Fegyelmi választmány. Elnök: főispán, rendes tag: dr. Flórián Géza, dr. Reiser Péter, Bence Béla, Körmeny Péter, póttag: dr. Makray László, Rusztek Károly.

II. Gyámügyi felelősségi küldöttség: Elnök: főispán, választott tagok: dr. Reiser Péter, Weidinger Dezső, póttag: Szilágyi György, kinevezett tagok: dr. Lemberger Ármán, dr. Flórián Géza, póttag: dr. Tordai Anyos, hivatalból: árvaszéki elnök, főügyész, főjegyző, előadó az árvaszéki elnök, vagy helyettese.

III. Adóügyi bizottság: Elnök: főispán, választott rendes tagok: dr.

Makray László, dr. Flórián Géza, Trafikant Károly, Weidinger Dezső, póttag: Szilágyi György, Lemberger Ármán, hivatalból: polgármester, kir. pénzügyigazgató, főügyész.

IV. Gazdasági albizottság. Elnök: főispán, választott tagok: Weidinger Dezső, Lebach László, Szász Ottó, Auer Emil, Hárs Richárd, Ferenczy Ede, előadók, véleményező: erdőfelügyelőség és gazdasági felügyelőség tagjai, két törvényszéki bíró.

V. Népoktatásügyi albizottság. Elnök: főispán, választott tagok: Czernay Imre, dr. Flórián Géza, Lemberger Ármán, dr. Tordai Anyos, dr. Makray László, Szilágyi György, hivatalból tagok: kir. tanfelügyelő, kir. pénzügyigazgató, államépítészeti hivatal főnöke.

VI. Utügyi albizottság. Elnök: főispán, választott tagok: dr. Makray László, Weidinger Dezső, dr. Flórián Géza, dr. Lemberger Ármán, hivatalból: polgármester, tiszti főügyész, államépítészeti hivatal főnöke.

VII. Kisajátítási albizottság. Elnök: főispán, választott tagok: dr. Flórián Géza, dr. Reiser Péter, Weidinger Dezső, Trafikant Károly, hivatalból: polgármester, főügyész, államépítészeti hivatal főnöke.

VIII. Telepítési albizottság. Elnök: főispán, választott tagok: Czernay Imre, Szilágyi György, dr. Reiser Péter, dr. Makray László, hivatalból: polgármester, főügyész, államépítészeti hivatal főnöke.

IX. Közegészségügyi albizottság. Elnök: főispán, választott tagok: dr. Makray László, dr. Tordai Anyos, dr. Flórián Géza, dr. Reiser Péter, hivatalból: tiszti főorvos.

A nők az íróasztalnál és az álláshalmozás Baján Levél a szerkesztőhöz.

Kaptuk a következő sorokat:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A „Független Magyarország” ritkán jut a kezembe és ez az oka, hogy a január 4-i számot is csak ma olvashattam. Ebben a számban vezető helyen Ezsöly Mihály ur a „máprobémájá”-val foglalkozik és majdnem meggyőződen azt bizonyította, hogy a férfiak azért nem tudnak elhelyezkedni, mert a nők elfoglalják előlük a „kenyerkereső” pályákat, ezért tehát „... céltudatos politikával ki kell szorítani a nőket az íróasztalról...”, vagy „A hivatalnokoskodó hölgyeknek maguknak kellene helyeiket önként odaadni a férjjelölteknek.”

Ha az iskolákat végzett állás nélküli férfiak szemüvegén át vizsgáljuk a helyzetet, akkor a t. cikkirő urnak valamelyest igaza van, de ha figyelembe vesszük, hogy az állásban levő nők között sokkal több az olyan, aki díjnoki, vagy egyéb, kistisztviselői ugynevezett fizetéséből eredő fil-léreit nem „rouge”-ra, „ondolált bubira” és „selyemharisnyára” költi, hanem szegényes megélhetésére, akkor nincsen, mert azt a t. cikkirőnak is el kell ismernie, hogy az anyagi-lag szegény és kifogástalan életű nőknek, ha csak hivatalnoknők is, épp úgy joguk van az élethez s ha már iskolákat végeztek, a kenyeret adó álláshoz, mint a férfiaknak.

És aminthogy Ezsöly ur is — aki-nek pedig tekintélyes magánvagyon

és tisztességes állami tisztviselői nyugdíja is van — ragaszkodik egy-két olyan mellékfoglalkozáshoz, amelyeket bármelyik állás nélküli „intellektuális elem” foglalkozásnak is szívesen eltagadna, világos, hogy egy, fizetésére rászoruló hivatalnoknő sem veszette el az eszét, hogy állását önként odaadja holmi — „férjjelölteknek”.

Szerkesztő Ur szíveségét hálásan köszöni,
tisztelettel:
Muzslyai Karolin.

A panaszos levélnek helyet adtunk, mert megállapítási igazok. Valóban nem lehet senkitől azt követelni, hogy azt a falat kenyeret is, amelyhez sok tanulás, sok munka, sok kilincselés és gyakran sok megalázkodás után hozzájutott — odahagyja. Nem lehet ezt kívánni a nőktől sem, ha mindjárt tisztviselői, vagy irodai pálya az, amely ezt a darabka kenyeret adja.

Mi egyetértünk Ezsöly ur cikkének lényegével s ez a mi főfogásunk szerint az, hogy a nő lehetőleg maradjon meg azon hivatás mellett, melyet részére már a teremtés kor kijelölt a Gondviselés s ahol semmi förtudással, vagy ügyesség-gel nem pótolható. Meg vagyunk győződve, hogy a leányok, nők maguk is, legalább is tulnyomó nagy részük sokkal szívesebb örömmel lenne saját háztartásának vezetője, gyermekeinek nevelője, egy meleg családi tűzhelynek őrző anyaga, — mint tisztviselőnő, de ha ma fejetejére van állítva a társadalmi élet s ez kivetette őket természetes hivatá-

suk köréből, úgy kénytelenek ők is onnan meríteni a megélhetés lehetőségét, ahonnan éppen lehet. Ugy Ezsöly cikkéből, mint a fenti levélből is az a tanulság, hogy törekedni kell ezen a téren is olyan állapotokat teremteni, hogy mindenki elfoglalhassa a neki legjobban megfelelő helyet s amikor ennek előfeltételei meglesznek, — meg vagyunk győződve, hogy a nők lesznek a legelső, akik odahagynak minden tisztviselői pályát és odaállanak a természet által nekik rendelt öröhelyekre. Hogy ez minél hamarabb bekövetkezzék, sokkal inkább áll a férfiakon, mint a nőknön.

Ma, szombaton reggel kezdődik a Donkuzák Kórus hangversenyének jegy-árúsítása. Siessen mindenki jegyét biztosítani.

A cseh falinaptárak

Kaptuk a következő levelet:

A Bajai Ujság január 15-iki számában megírta, hogy a bajai kéményseprőmesterek olyan fali naptárakkal kedveskedtek a háziuraknak amelyek cseh megszállott területen készültek, következőképp a magyar nemzeti katolikus ünnepeket figyelmen kívül hagyták, a csehek nemzeti ünnepeiket pedig piros betűkkel nyomtattak. Magam is azok a kéményseprőmesterek közé tartozom, akik lestről reklámként megkapták ezt a naptárt. Magam is szétküldtem a példányokat üzletfeleimnek. Főlegesen volna külön hangsúlyoznom, hogy mi, bajai kéményseprőmesterek áldozatul estünk az idegen mesterkedésnek. Nem vettük észre eredetét és magyarellenenes tendenciáját. Most, hogy a maguk cikke fölvilágosított bennünket arról, undorral vetjük el magunktól a cseh propagandanyomtatványt. A Bajai Ujságnak hálásak vagyunk, hogy cikkével és felvilágosításával módot adott nekünk erre a határozott állásfoglalásra.

Egy kéményseprőmester

A városi kisgyűlés

Bisztray Balku Gyula főispán csütörtökön délután 4 órakor nyitotta meg a városi kisgyűlést. A tárgysorozat első pontjában az előkészítő hatáskörben dr. Puskás Dezső helyettes polgármester a trianoni szerződés folytán visszahonosításra kényszerült polgároktól letelepedési és községi kötelekbe felvétel után szedhető díjak újabb szabályozásáról adott jelentést.

Ügyintéző hatáskörben dr. Binder Péter adóügyi tanácsnok ismertette a városi adóügyszály betérjesztését az 1930 év folyamán az állami elővásárlási jog alóli mentesség céljára kiadott jegyzéket illetőleg. Az előadó fejtegetését a kisgyűlés tudomásul vette.

Ugyancsak megjegyzés nélkül fogadták dr. Bernhardt Sándor városi tiszti főügyész előterjesztését Stézt Janos hasznabérió biztosítékának leszállítása tárgyában.

A rezgálic segélyakció előkészítéséről dr. Reiser Antal gazdasági tanácsnok referált. A tárgyhöz hozzászóltak Szász Ottó, dr. Knézy Lehel, dr. Valentin Emil. Különböző szempontok figyelembevételével az előadói javaslatot egészében, illetve némi módosítással elfogadhatónak ítélték.

A tárgyhöz hozzászólt az elnöklő főispán. Kijelentette, hogy az előadói javaslat elfogadását tartja helyesnek. A leggazdaságosabb megoldás, ha

miként az elmúlt esztendőben, az idén is a már bevált módszer alapján jár el a város. A rézgálicakció fogantatásával a város az elmúlt évben sem kockáztatott semmit, akkora mennyiségre jelentette be igényét, amennyire megvolt a biztosítka. A főispán indoklásával elfogadták a tárgyat.

A kisgyűlés háromnegyed 5 órakor véget ért.

Meghívó

A bajai Liszt Ferenc-Kör 1931 évi január hó 10-én (hétfőn) este 8 órakor rendezi az Uránia-színház termében harminchetedik nyilvános hangversenyét, a világhírű Donkozák Kórus karénekestjét új műsorral Serge Jaroff vezényletével, amelyre a Kör tagjait, Baja város, Bacs Bodrog vármegye és a szomszédos vármegyék társadalmát meghívja a Liszt Ferenc-Kör.

A Donkozák Kórus január 19-iki hangversenyének műsora: I. egyházi énekek. 1. Kastalsky: Credo. 2. Csesznokov: A „Panichida”-ból (gyászmise.) 3. Dávid első zsoltára. Klastromi dal. 4. Bortnyanszky: Ki Isten még az Uron kívül?

II. Világi énekek. 5. Pascenko: A sötét erdőben. 6. Nisenszky: Az elfogott kozákok. 7. Warlamov-Jaroff: A vörös Sarafan. 8. Ehj Uchnjem: Volgadal. 9. Dobroven: Régi polka.

III. Világi énekek. 10. Jaroff: Volgadal. 11. Csesznokov: Kanawka. 12. Nepdal. Hóval fedett Oroszország. 13. Nepdal. Kozákdal.

Tájékoztató. A helyek számozottak. Az állandóan foglalt helyek érvényesek. A jegyek árusítása január hó 17-én (szombaton) reggel 9 órakor kezdődik. Kedvezményes jegyek tagok ak 5, 4 és 3 P, nemtagoknak 7, 6 és 5 P, diákjegy 1 P. Vidékiek részére a jegyeket az összeg előzetes beiktatása után fenntartjuk. A jegyek ára 12 fillér kézbesítési díj csatolásával dr. Geiringer János gyógyszerész címére (Erzsébet királyné u. 28., telefon 122.) küldendő. A Liszt Ferenc Kör.

HIREK

— **Egyházmegyei tanfelügyelői kinevezés.** A kalocsai érsek dr. Oszwald József egyházmegyei tanfelügyelőt megbízta a főtanfelügyelői teendővel. Ugyanekkor dr. Fürstner Antal teológiai tanár, hitoktatási felügyelőt tanfelügyelővé nevezte ki. Dr. Fürstner a mai napon Bajára érkezett, ahol az iskolák hitoktatásának ellenőrzését teljesíti.

— **Harminc analfabéta vizsgázott decemberben.** December havának népoktatásügyéről dr. Oszwald József kir. s. tanfelügyelő a következőket jelentette a város közigazgatási bizottságának: A népiskolákban a karácsonyi szünet a tüzelőanyag megtakarítása céljából január hó 6-ig tartott. A múlt hó folyamán tartották meg a folyó tanévi első analfabéta tanfolyamon a záró vizsgát. Az eredmény elismerésremélően szép volt. A 32 analfabéta közül 30 megtanult olvasni, 21 pedig olvasni, írni és számolni úgy, hogy részükre a szabályszerű bizonyítványt kiadhatom. A múlt hónapban a belvárosi állami és az izr. elemi iskola I.—II. osztályában járvány miatt szünetelt a tanítás.

A Ferenc-csatorna ügye a közigazgatási bizottság előtt

A közigazgatási bizottság újjászervezése illetve a kilenc albizottság tagnévsorának ismertetése után dr. Puskás Dezső helyettes polgármester a közigazgatás ügymenetéről informálja az üles résztvevőit. A jelentést tudomásul veszik.

Ezt követően dr. Vojnics Ferenc polgármester a Ferenc-csatorna munkálatairól tájékoztatja a bizottság tagjait. Elmondja, hogy az ásásokat ezidőszereint 270 ember végzi, akiknek munkabaállításánál a várost elsősorban szociálpolitikai szempontok vezéreltek.

Dr. Radetzky Ágost pénzügyigazgató a Szentistvannal megnövekedett adóhatrailekokat jelenti be.

Dr. Oszwald József kir. segédtanfelügyelő jelentésével másutt foglalkozunk.

A távollévő dr. Gramling Kornél ügyészségi alelnök foghazai jelentését Bencze Béla műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal vezetője ismerteti.

Rieger Gyula állategészségügyi tanácsosnak jelenlétéje nincs.

Bencze Béla műszaki tanácsos az államépítészeti hivatal vezetője jelentésében a legutóbbi közúti, víziköz-

lekedési utak munkáiról szól, ennek értelmében a bekötő utak földmunkái befejeződtek, a kavicsfordás megtörtént.

Dr. Hechtl József rendőrtanácsos a város közbiztonsági állapotáról kielégítő jelentést ad. A borellenőrzések statisztikai adatai alapján jelenti, hogy a borellenőrzések alkalmából észlelt kihágások miatt több esetben kihágást eljárásra volt szükség.

Scharf Andor gazdasági felügyelő jelentése az általános gazdasági helyzetképet adja.

A közigazgatási bizottság ülése után az adóügyi bizottság és a kisajátítási bizottság tartotta ülését. Az előbbinek előadója dr. Bernhart Sándor tisztifőügyész és dr. Radetzky Ágost pénzügyigazgató, résztvevői pedig már az újonnan szervezett bizottság tagjai voltak.

Az adóügyi felelősségeknek elnyitást kérték, illetve felszólaltak Trafikant Károly, Szilágyi György és Weidinger Dezső bizottsági tagok.

A kisajátítási bizottság előadója ugyancsak dr. Bernhart Sándor. Az előadó ismertetését a bizottság elfogadta.

— **Hirdetmény.** Fölvonom mindazokat, akik bármely oknál fogva a népszámlalásból kimaradtak volna és nem számláltak meg, hogy legkésőbb 1931 évi január hó 20 napjaig a városi székház, emelet 4. számú hivatalában a délelőtti órákban meg számlálás végett okvetlenül jelentkezzenek. Baja, 1931 évi január hó 11. Dr. Vojnics Ferenc s. k. polgármester.

— **Házasságvédő ügyvédek keres a kalocsai ügyvédi kamara.** A törvénykezes egyszerűsítéséről szóló legújabb törvény 1931. január 1-én lépett életbe. Az új törvény a választásokat nagyon megnehezíti. Így elsősorban a bizonyítást bővíti ki s ez maga után vonja, hogy az egész választási eljárást nagyon hosszú ideig el lehet nyújtani. A választási tárgyalásokra a törvény ugynevezett hazasságvédő ügyvédek nevez ki s a kalocsai ügyvédi kamara már felhívta a kalocsai ügyvédeket, hogy ennek az állásnak a betöltésére jelentkezzenek. Ertesztelünk szerint Kalocsán igen sok ügyvéd jelentkezett már eddig is házasságvédő ügyvédnek s ezek a jelentkezők a választási tárgyalásokon az ügyész hatáskörét veszik át.

— **Méddig lehet a régiebb bankjegyeket levonás nélkül becserelelni?** Üzérkedés és visszaélések elkerülése végett szives tudomására hozzuk t. olvasóközönségünknek, hogy a Magyar Nemzeti Bank bajai fiókjára a régi zöldes nyomású 5 pengősöket 1932 június 30-ig, a kék nyomású 5 pengősöket 1933 december 31-ig, a fehér szegélyű 10 pengősöket 1933 június 30-ig, a fehér szegélyű 20 pengősöket 1934 május 31-ig minden levonás nélkül becsere-

lelni. Minthogy főleg a vidék járatlan lakossága számtalan esetben lelkiismeretlenül üzerek garazdalkodásának van kitéve, a vidéken működő hatóságok és közhivatalok fontos közérdekű missziót végeznének, ha a lakosságot ez irányban felvilágosítanák.

— **Marhakivitelünk Olaszországba erősen csökkent.** Az utóbbi hónapokban feltűnő módon csökkent marhakivitelünk Olaszországba. Amíg ugyanis a múlt év október haváig hetenként átlag kétezeröttszáz darab marhat szállítottunk Olaszországba, addig október óta átlag ezerhatszáz-ezernyolc százra csökkent a heti marhakivitel. Hír szerint az olaszok védő vámokra szállítottak és abban bíztak, hogy a bevétel a szomszédos országokból megnehezül. Erre a konjunkturára számítva, hónapokon keresztül nem adtak el jószágot. Amikor azonban látták, hogy a védővámokat hiába várják, piacra dobtak a visszatartott állattalományt és ennek következtében annyira csökkentek az árak, hogy a magyar állatkivitel Olaszországba veszteséges lett.

— **Két oláh borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolt egy magyar mészáros.** Szombaton éjjel nagy kegyetlenséggel gyilkolták meg Káransebesen Tófalvi Árpád mészáros. Két oláh, Serachin Tódor és Radoin Miklós orvul rávetette magát az üzletét bezáró mészárosra, egyikük hátulról fejszével tejbevagta, a másik pedig elvágta a torkát. A gyilkosok ezután elvették a halottnál levő pénzt és elmenekültek. Tófalvi egyik inasa észrevette a gyilkosságot és lármát csapott. Megkezdődött az üldözés és az egyik gyilkost sikerült is elfogni.

Laptulajdonos Uj Elet nyomda r. t. Felelős kiadó és kiadóhivatal vezető DR. MAMUSICH JÓZSEF.

URANIA

1931. Január hó
17-én, szombaton
délután 6 és este fél 9.

18-án, vasárnap
délután, fél 4, 6, és fél 9.

2 napig

A legszebb, legizgalmasabb hangosfilm

FRANK R. CAPRA,

a Tűzmadár és Submarine szeniális rendezőjének harmadik remekműve:

A POKLOK SZIGETE

(HELL'S ISLAND)

dráma 12 felvonásban.

Főszereplők:

Jack Holt,

Ralph Graves és

Dorothy Sebastian.

A mesterrendezőnek ez a harmadik műve, úgy izgalomban, mint kiállításban, valamint megjatszásban még „SUBMARINE”-t és a „TŰZMADÁR”-t is felül fogja mulni.

Kisérő filmje:

Barnák előnyben

Szenzációs vígjáték 2 felvonásban.

Gosanto vidéke

látkép.

Macska zene II.

o—o Hangos rajzfilm. o—o

Magyar hirodó aktualitások.

Bármily gyártmányu készüléket

a BRUSZT-féle RÁDIÓHÁZBAN

szerezhet be legelőnyösebben.

(Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)

Szent István-tér 4. Telefon : 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips, Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu készülékekről!

Apró hirdetések.

— Eladó szabadkézből hátrészek, 4 szoba, 2 konyha, 2 kamra, vagy 2 szoba, 1 konyha. Cim Horváth István háztulajdonos Berényi Dániel utca 16 szám.

Egy négyszobából, valamint egy három szobából álló lakás összes mellékkeliségekkel május 1-re kiadó. Cim a kiadóban.

A bajai kir. bíróság mint tkvi. hatóság 16980/1930 tkvi. szám.

Arverési hirdetmény-kivonat.

Rollberg Sándor végrehajtónak Kulisics Alajos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság Gilián Tamásné sz. Kulisits Katalin bajai lakos utóajánlatra az újabb árverést 182 P 50 f valamint a csatlakozottaknak kimondott Világos Györgynek 354 P 58 f., Dobler Pálnak 77 P, m. kir. kinestárnak 300 pengő tőkekövetelés és járulókai behajtása végett a bajai kir. járásbíróóság területén levő, Vaskút községben fekvő, s a vaskuti 1585 sz. betétben A, I sorszám 10949 hrszámú 544 négyszögöl szőlő 220 pengő kikiáltási árban, a vaskuti 4859 sz. betétben A II-2 sorszám 10051, 10052. hrszámú 900 négyszögöl ház, 42 négyszögöl kert 550 pengő kikiáltási árban és végül a vaskuti 5541 számú betétben A I sorszám 10880,2 hrszámú 594 négyszögöl szőlő 220 P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1931. évi február hó 14. napján délután 4 órakor Vaskút községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanokat a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverezni szándékozók kötelesek bányapénztől a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában meghatározott arányammal számitott óvadékképes értékpapírosban a kikiáltónál letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnök átadom és az árverési feltételeket aláírni (1881 LX. t. c. 147., 150., 170. §§.; 1908. XL. t. c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet

gérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért és ugyanannyi százalékáig kiegészítési (1908. XLI. 25. §.).

Baja, 1930. évi december hó 19-én.

Pozonyi s. k. kir. járásbíró

A kiadmány hitelül: Sajtor János kiadó.

Hólapátok

nyirfaseprők

gyermekszánkók

UTRY-nál.

Telefon : 280. Erzsébet kir.-utca 38

Éjjeli

szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és vasárnap d. u. nyitva jan. 12-től jan. 19-ig

Gyarmati Emil
Dr. Makray László
gyógyszertára.

HIRDESSEN

a BAJAI UJSÁG-ban.

VARROGÉP

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Erzsébet királyné-utca 11.

Ha még nem vett kiváló
önborotva pengét
olcsón, úgy forduljon
UTRY-hoz.

Baja, Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon : 280.

Csepel Varrógépek

hosszu és nagyon kedvező részletfizetésre.

A modern és divatos himzötanfolyam díjmentes tanítása

KÓKAY TESTVÉREK

Csepel varrógépek főlerakata BAJA. (Városháza alatt.)

Raktáron lévő szelmonok, matracok s mindenféle karpitos butoraim

rendkívül olcsón árusítom,

szövettel bevont szelmonok már 80 pengőtől.

SCHAFFLER MÁTYÁS

karpitosnál, Gróf Zichy Bódog tér 1. (Hitel Bank alatt.)
Javitások és alakítások.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem Baja város n. é. közönségét, valamint a t. utazó közönséget, hogy a bajai **vasuti vendéglőt** átvettem, az üzletet teljesen átformáltam s minden erőmmel azon leszek, hogy a t. közönség igényeit mindenféle tekintetben kielégítek. Szives pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel

KISS MIKLÓS
vasuti vendéglős.

Legolcsóbb papirbevásárlási forrás
Baján az Uj Elet r.-t. papirüzlete

Nyomatott az „UJ ELET” r.-t. könyvnyomdájában Baján.

LAKY

Telefonszám : 375.

bérautója
megrendelhető,
helyben és vidékre